

Elke twee maanden verzorgt de VKCR een overzicht van de laatste ontwikkelingen op het gebied van kunst, cultuur en recht.

Suggesties, aanvullingen en opmerkingen zijn van harte welkom op het mailadres: nieuws.vkcr@gmail.com

INHOUD

1. Wet- en regelgeving
2. Kunsthandel
3. Criminaliteit
4. Musea
5. Restitutie
6. Uitingsvrijheid
7. Overig nieuws

Kalender / Events

9 + 10 september:
Werelderfgoedweekend
[lees meer](#)

21 september.
Informatiebijeenkomst
Europees Jaar van het Cultureel Erfgoed
[Lees meer](#)

5 oktober
Museumcongres te Haarlem
Lees hier het programma >>

12 oktober
Seminar Belastingfaciliteiten voor de Creatieve Industrie
o.a. tax shelter voor film en podiumkunsten en inzet belastingwet voor stimulatie creativiteit.
[link naar programma >>](#)

9 november
Nationaal monumentencongres te Leeuwarden. Het congres sluit aan bij het overheidsproject [Erfgoed Telt](#).
Lees hier het programma >>

Boek: Treasures in Trusted Hands

Jos van Beurden beantwoordt in *Treasures in Trusted Hands* de vraag wat er moet gebeuren met alle culturele en historische schatten die tijdens het kolonialisme op dubieuze wijze naar Europa zijn gekomen.

Sidestone Press,
mei 2017

Mededelingen

Een event organiseren/delen

Als u een event organiseert op het gebied van kunst, cultuur en recht, dan kunt u de uitnodiging desgewenst naar ons sturen. Wij zullen hem in beginsel in onze kalender zetten.

Seminar Belastingfaciliteiten voor de Creatieve Industrie, 12 oktober

Van een van onze leden ontvingen we de vooraankondiging betreffende het seminar "Belastingfaciliteiten voor de Creatieve Industrie". Het seminar - georganiseerd door de sectie Belastingrecht van de Erasmus Universiteit Rotterdam- is gericht op het vergroten van kennis rondom fiscale stimulansen voor de creatieve industrie. Onder andere worden de volgende topics besproken: tax shelter voor film en podiumkunsten en inzet belastingwet voor stimulatie creativiteit. Bekijk hier het hele programma >>

IFAR's Provenance Guide

De eigendoms geschiedenis van een kunstwerk is van fundamenteel belang voor alle betrokkenen bij het verzamelen, tentoonstellen en bestuderen van kunst. De IFAR's Provenance Guide is een gratis 'Herkomstgids' gebaseerd op langdurig herkomstonderzoek naar recente eigendomsclaims door erfgenamen van Holocaust-slachtoffers en door landen die gestolen of illegaal geëxporteerd cultureel erfgoed terugvonden.

http://ifar.org/provenance_guide.php

Jaar Cultureel Erfgoed 2018

Update Jaar Cultureel Erfgoed:

Erfgoed verbindt, Europa inspireert. Dit is het Nederlandse thema van het Europees Jaar van het Cultureel Erfgoed. Tijdens dit jaar wordt aandacht gegeven aan de belangrijke rol die erfgoed kan spelen in het cultureel diverse Europa.

DutchCulture en Kunsten '92 gaan samen met een groot aantal erfgoedorganisaties het themajaar vormgeven. Zij ontwikkelen en organiseren een nationaal programma. Het ministerie van OCW is op Europees niveau betrokken bij de organisatie van het Jaar.

Er is 5 miljoen euro beschikbaar gesteld via het Europees subsidieprogramma voor de culturele sector, voor projecten die gericht zijn op Europese samenwerking. Meer informatie hierover wordt verwacht in september op de [website van Creative Europe](#).

Bron cultureelerfgoed.nl

1. Wet- en regelgeving

13 juli. Voorstel Verordening Invoer van Cultuurgoederen

De Europese Commissie heeft nieuwe regels gepresenteerd in de strijd tegen illegale import van cultuurgoederen ter financiering van terrorisme. Het voorstel betreft onder meer een nieuwe gemeenschappelijke definitie van 'cultuurgoederen', een nieuw vergunningensysteem voor archeologische objecten en aanscherping van de certificering van andere categorieën objecten. De douane wordt bevoegd objecten in beslag te nemen als een legale herkomst niet kan worden aangetoond.

bronnen [persbericht European Commission](#) , [Q&A met betrekking tot het voorstel](#) en [artnet](#)

Dossier: [COM\(2017\)375 - Invoer van cultuurgoederen](#)

7 juli. Adviesaanvragen toekomstbestendig erfgoedbeleid

Minister Bussemaker heeft de Raad voor Cultuur en de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (Rli) gevraagd een advies uit te brengen over een toekomstbestendig erfgoedbeleid- en stelsel. Het advies dient ter ondersteuning van het beleidstraject Erfgoed Telt dat gericht is op de herziening van het erfgoedbeleid en de herijking van het financiële stelsel van het (onroerend) erfgoed. bron cultureelerfgoed.nl

[Adviesaanvraag Erfgoed Telt door Minister Bussemaker](#)

6 juli. Uitstel wetsvoorstel Wet fiscale maatregelen rijksmonumenten en scholing

Minister Bussemaker heeft de kamer gevraagd de ingangsdatum van het wetsvoorstel *Wet fiscale maatregelen rijksmonumenten en scholing* met een jaar uit te stellen tot 1 januari 2019. De wetswijziging regelt de afschaffing van de aftrek van uitgaven voor monumentenpanden en scholingsuitgaven. De wijziging heeft forse uitvoeringsconsequenties, waardoor veel voorbereidingstijd nodig is. bron cultureelerfgoed.nl

Kamerbrief minister Bussemaker voortgang dossiers fiscale aftrek monumentpanden

2. Kunsthandel

3 juli. TEFAF Kunsthandelaar ook in hoger beroep in het gelijk gesteld

Een Italiaanse kunsthandelaar mag een op de TEFAF gekocht drieluik houden, ondanks dat het werk in 2006 in New York verduisterd werd, zo bepaalde het gerechtshof 's Hertogenbosch. Het drieluik werd in 2008 in het Art Loss Register geregistreerd en in 2010 op de TEFAF te koop aangeboden en verkocht. De New Yorkse eigenaar liet daarop in Nederland beslag leggen op het werk en sprak de handelaar in Nederland aan op grond van onrechtmatige daad (art. 6:162 BW). Het hof heeft geoordeeld dat de Italiaanse kunsthandelaar bescherming verdient als verkrijger te goeder trouw, overeenkomstig het Italiaanse recht (art. 10:127 BW).

bron [Oostwaard Advocaten](http://OostwaardAdvocaten)

Uitspraak Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2017:2512

7 juni. Veilingplatform pleegt auteursrechtinbreuk door onrechtmatig gebruik deelnemersfoto's

Online veilingplatform Biedveilingen.nl pleegt auteursrechtinbreuk door onrechtmatig gebruik van afbeeldingen van WOW Veilingen op haar website en Facebook te plaatsen ter promotie van haar eigen werkzaamheden. Nu de foto's zonder toestemming van auteursrechthebbende openbaar gemaakt zijn, wordt inbreuk aangenomen. bron ie-forum.nl

Kort geding Rechtbank Rotterdam, 7 juni 2017, KG ZA 17-404

3. Criminaliteit

25 augustus. Dutch Filmworks wil illegale downloaders van films en series aanpakken

Dutch Filmworks heeft de Autoriteit Persoonsgegevens om toestemming gevraagd om illegale up- en downloaders op te mogen sporen. Er zal alleen gekeken worden naar de Nederlandse ip-adressen van up- en downloaders van een titel van Dutch Filmworks, waarvoor de filmdistributeur wil handhaven door schikkingsvoorstellen van honderden euro's per illegaal gedownloade film te sturen. Naar aanleiding hiervan had de Autoriteit een [ontwerpbesluit](#) gepubliceerd, waar tot 25 augustus op gereageerd kon worden. Het verzamelen van de ip-adressen geschiedt door het Duitse bedrijf Excipion en start vanaf eind oktober. bronnen [Tweakers](#) en [RTLZ](#)

17 augustus. Precedent. UITSPRAAK Internationaal Strafhof veroordeelt Ahmad Al Faqi Al Mahdi tot schadevergoeding voor vernietiging cultureel erfgoed

Het Internationaal Strafhof in Den Haag heeft Ahmad Al Faqi Al Mahdi uit Mali veroordeeld tot het betalen van een schadevergoeding van 2,7 miljoen euro aan de gemeenschap van de stad (plus een symbolische euro voor de regering van Mali en een voor UNESCO) voor betrokkenheid bij de vernietiging van veertien van de zestien graftombes in Timboektoe ([zie eerder bericht](#)). Aangezien betrokkene geen cent bezit zal het Trust Fund for Victims van het Hof de herstelbetaling uitvoeren. Het is de eerste keer dat het Strafhof zich heeft uitgesproken over vernietigen van cultureel erfgoed. bron [The Art Newspaper](#)

[Uitspraak International Criminal Court The Hague, Trial Chamber VIII](#)

16 augustus. Dieven in Parijs gepakt tijdens stelen van straatkunstmozaïeken

In Parijs zijn in 10 dagen tijd reeds 15 straatkunstmozaïeken van kunstenaar Invader gestolen. De mozaïeken werden van de gebouwen verwijderd, ogenschijnlijk door twee medewerkers van de gemeente (af te leiden uit hun werkkleding en busje). Tijdens de laatste diefstal zijn de twee gepakt op camera en de gemeente heeft verklaard dat zij niet werkzaam zijn voor de stad. De politie zoekt nu naar de twee mannen, die worden verdacht van alle diefstallen. bron [The Art Newspaper](#)

1 augustus. Metropolitan Museum opgeschud door bezit twee vermeend gestolen werken

Het Metropolitan Museum of Art in New York is twee keer opgeschrikt door een inbeslagname van een kunstwerk. Het ene werk betreft een 2.300-jaar oud marmeren stierenhoofd, waarvan vermoed wordt dat deze gestolen is uit Libanon ten tijde van de burgeroorlog in 1980. Het andere werk is eveneens 2.300 jaar oud, maar betreft een Grieks/Romeinse vaas, vermoedelijk gestolen in 1970 uit Italië. bronnen [The New York Times 1 \(marmeren stier\)](#) & [2 \(vaas\)](#)

19 juli. Drie gestolen doeken Francis Bacon teruggevonden in Spanje

De Spaanse politie heeft drie gestolen schilderijen van Francis Bacon teruggevonden. De schilderijen zijn rond de 25 miljoen euro waard en behoren samen met nog twee vermiste werken tot een privécollectie in Madrid. bronnen [NRC](#) en [artnet](#)

4. Musea

19 juli. Expositie met ‘vervalste’ schilderijen Modigliani dicht

De tentoonstelling met 60 werken van Modigliani in museum Palazzo Ducale in het Italiaanse Genua is voortijdig gesloten door de politie. De politie heeft 21 mogelijk vervalste werken van Modigliani in beslag genomen. Er zijn drie verdachten, onder wie de curator van de tentoonstelling, zo meldt het [NRC](#). Zie ook [The New York Times](#).

10 juli. Eerste expositie beruchte Gurlitt-collectie in Kunstmuseum Bern

Hildebrand Gurlitt was een van de kunsthandelaren tijdens het nazi-tijdperk die in opdracht van de Nazi's kunst opkocht en verhandelde. De 1300 kunstwerken van zijn privécollectie kwamen in 2012 aan het licht in het huis in München tijdens een belastinginspectie bij de zoon van Gurlitt, Cornelius. Cornelius had de collectie van zijn vader geërfd. Voor zijn overlijden op 81-jarige leeftijd, heeft Cornelius het Kunstmuseum Bern in zijn testament aangewezen als enige rechthebbende van de collectie. Dit verzoek heeft tot veel weerstand en juridisch getouwtrek

geleid. Erfgenamen van Gurlitt proberen de werken op te eisen. De collectie is nu voor het eerst te zien in het museum. bron [artnet](#)

5. Restitutie

23 augustus. Boijmans houdt zeshonderd tekeningen van oude meesters

De eis van een deel van de nazaten van kunstverzamelaar Koenings om ruim zeshonderd waardevolle werken van oude meesters terug te krijgen van het museum Boijmans Van Beuningen is door de rechter afgewezen. Het Boijmans kreeg in 1935 tekeningen van onder andere Rembrandt, Lucas van Leyden en Hendrick Avercamp in bruikleen. Het Boijmans stelt dat de collectie overgegaan is op een derde en vervolgens aan het museum geschonken is. De rechter stelde het Boijmans in het gelijk. bron [NRC](#) en [persbericht Boijmans](#)

[Rechtbank Rotterdam 23-08-2017, ECLI:NL:RBROT:2017:6508](#)
[Kort geding 12-11-2013, ECLI:NL:RBDHA:2013:15146](#)

22. augustus. Gestolen De Kooning teruggevonden in Verenigde Staten

Het 30 jaar geleden uit het universiteitsmuseum van Arizona gestolen schilderij *Woman-Ochre* van De Kooning is teruggevonden in een antiekwinkel in New Mexico en vervolgens teruggebracht naar het museum. bronnen [nu.nl](#), [The New York Times](#) en [Het Parool](#)

3 augustus. Schikking na 25 jaar strijd over door nazi's geroofde schilderij Klee

De erven van de familie Lissitzky schikken na meer dan 25 jaar procederen voor 2 miljoen euro over het werk *Moeraslegende* van Paul Klee met de gemeente München. De gemeente heeft altijd geweigerd het werk aan de erven terug te geven. Het werk, dat door de nazi's tijdens een tentoonstelling in 1937 over *entarte Kunst* was weggehaald, hangt sinds 1982 in het stadsmuseum Lenbachhaus. Besloten is dat het schilderij in het museum blijft hangen. bronnen [NRC](#) en [The New York Times](#).

10 april. Portret Poolse officier terug naar familie

De Restitutiecommissie heeft minister Bussemaker van OCW geadviseerd een portret door Tischbein uit de rijkscollectie terug te geven aan de erfgenamen van de oorspronkelijke Poolse eigenaar graaf August Krasicki. De minister heeft het advies overgenomen, aldus [persbericht Restitutiecommissie](#).

6. Uitingstvrijheid

Geen mededelingen.

7. Overig nieuws

17 augustus. Crowdfundingplatform Kickstarter wil kunstgaleries betrekken

Kickstarters nieuwe director of art Patton Hindle is voornemens om kunstgaleries meer te betrekken bij het crowdfundingplatform. Kickstarter helpt veel projecten in de kunstensector hun ideeën te verwezenlijken door financiering bijeen te krijgen. De samenwerking met galerieën en andere organisaties uit de branche kan deze ontwikkeling alleen maar versterken. bron [artnet](#)

11 augustus. Inbreuk portretrecht Edgar Davids in computerspel League of Legends

In het computerspel League of Legends werd een van de spelers, genaamd Striker Lucian, gelijkend afgebeeld aan Edgar Davids: het personage kreeg een donkere huidskleur, agressieve speelstijl, zwarte dreadlocks, een sportbril en een voetbaluniform. Door de bovenstaande voor Davids herkenbare kenmerken en mede door een twitterbericht waarin de ontwikkelaar aangaf dat het personage geïnspireerd was op Davids, is inbreuk op portretrecht aangenomen. Davids geniet een verzilverbare populariteit, waardoor hij zich kan verzetten tegen commerciële exploitatie van zijn portret. bron [Boek9](#) en [Lawfox Advocatuur](#)

[Rechtbank Amsterdam, 09-08-2017, ECLI:NL:RBAMS:2017:5415](#)

3 augustus. GroenLinks Amsterdam: eerlijk inkomen voor kunstenaars

GroenLinks Amsterdam wil met een [initiatiefvoorstel](#) een einde maken aan de te lage vergoedingen in de kunstsector. Duo-raadslid Lene Grooten: "Door bezuinigingen werkt men te hard voor te weinig geld. Wij willen een eerlijk inkomen voor iedereen in de kunst." O.a. wil men partijen als het Fair Practise Label erbij betrekken. bron [GroenLinks Amsterdam](#)

© beeld: mogelijk vrij van auteursrecht

14 juli. Aap klaagt fotograaf aan voor het auteursrecht van zijn wereldberoemde selfie

Fotograaf David Slater, die in 2011 bekend werd met 'zijn' foto die geschoten was door een aap, is in een hoger beroep verwickeld met dierenbeschermingsorganisatie Peta, die in naam van de makaak het auteursrecht op de foto op wil eisen. Eerder was de eis van Peta verworpen, omdat een dier geen auteursrechten kan bezitten. Het US Copyright Office weigerde de inschrijving om die reden. Slater heeft in deze zaak gesteld dat Peta opkomt voor de verkeerde aap en de zaak daardoor

niet ontvankelijk kan zijn. De kwestie is aanhangig bij het 9th U.S. Circuit Court of Appeals in San Francisco. bronnen [de Volkskrant](#) en [the guardian](#)

EXTRA**2 augustus. De Snijtafel – Auteursrechtwaarschuwingen**

Satireprogramma De Snijtafel heeft in deze aflevering auteursrechtwaarschuwingen bij films onder de loep genomen. De waarschuwingen blijken consequent misleidend en gedeeltelijk onjuist. In het licht van de wet, tenminste. Als beschrijving van de dagelijkse praktijk worden ze steeds accurater. bron [De Snijtafel - Youtube](#)

U ontvangt deze nieuwsbrief omdat u lid bent van de VKCR. Mocht u deze nieuwsbrief niet op prijs stellen dan kunt u zich afmelden voor toekomstige nieuwsbrieven via [deze link](#), of door een email te sturen naar nieuws.vkcr@gmail.com.